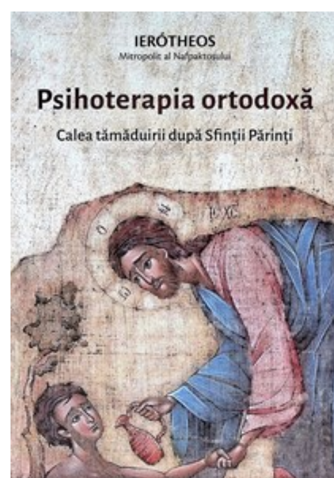


ANUNȚURI

• *Soroace pentru cei adormiți.* La începutul lunii iulie se împlinesc 6 luni de când a trecut la Domnul sora **Lidia** și 3 ani de la adormirea surorii **Silvia Roman**. Dumnezeu să le dea odihnă veșnică!

• Cu toții ne-am bucurat de împreună-slujirea **părintelui Petru Vamvulescu**, venit la Bisericuță chiar de praznicul Sf. Apostoli. La cei 77 de ani ai săi, ascultându-l și privindu-l, ne gândim la cuvântul psalmistului: „și se va înălța puterea mea ca a inorogului și bătrânețile mele unse din belșug". Să vă dea Dumnezeu putere, părinte Petru!

LIBRĂRIA LOGOS *ne recomandă*



„Lucrarea de față prezintă învățătura Sfinților Părinți despre tămăduirea sufletului. Se vorbește mult astăzi despre problemele psihologice. După mine, așa-numitele probleme psihologice sunt, îndeosebi, probleme legate de gânduri, de întunecarea minții și de necurăția inimii. Inima necurată, așa cum este descrisă de Sfinții Părinți, mintea întunecată, cufundată într-un întuneric greu, și gândurile întinate sunt cele care dau naștere tuturor așa-numitelor probleme psihologice..."

ȘTIRI

• **Un număr de 500 de volume de istorie, cultură și spiritualitate românească au fost scanate și introduse în Biblioteca Digitală Eurocarpatica** a Centrului Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan" din Sfântu Gheorghe, al Episcopiei Covasnei și Harghitei. Biblioteca Digitală Eurocarpatica a fost lansată sâmbătă, în cadrul Zilelor Andrei Șaguna organizate în eparhie în perioada 24-29 iunie. Volumele pot fi accesate online (http://eurocarpatica.ro/?page_id=2) de persoanele interesate de problematica românilor din Arcul Intracarpactic. Biblioteca include și o serie de publicații românești editate în perioada interbelică în fostele județe Ciuc, Odorhei și Treiscaune, azi județele Covasna și Harghita, azi aflate în păstrarea Bibliotecii Academiei Române din București.

• Insula Mare a Brăilei este un memorial al durerii pentru toată suflarea românească. Arhiepiscopul Dunării de Jos a sfințit sâmbătă, în Insula Mare a Brăilei, **Capela Memorială „Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia", construită pe locul unei gropi comune unde își dorm somnul de veci deținuții politici din lagărul de la Salcia**. Ierarhul a oficiat și un parastas pentru deținuții politici închiși și torturați în acel loc între 1952 și 1964. Lagărul avea inițial o capacitate de 200 persoane, care a fost extinsă ulterior la aproximativ 2.000 de persoane. În primele patru luni, efectivele de deținuți politici din colonie au ajuns la 4.000 de persoane, ceea ce însemna că jumătate dintre ei erau nevoiți să doarmă afară. Documente CNSAS arată că deținuții era loviți cu ranga de fier sau cu cazmaua, ținuți în apa înghețată și vara fără haine în aer liber, unde îi mușcau țânțarii, erau călcați în copitele cailor sau îngropați de vii. (*basilica.ro*)

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 24 (XLIII) 4 iulie 2021



MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet



SFINȚII ROMÂNI, *cei care au lepădat exclusivismul național*

Cuvânt al Părintelui Dumitru Stăniloae

Creștinismul românesc a rodit din sine mulți și minunați sfinți, chiar dacă smerenia caracteristică poporului nostru sau alte împrejurări istorice nefavorabile în care a avut de trăit au făcut ca Biserica noastră să nu canonizeze decât un mic număr dintre ei și aceasta de-abia în 1955.

Sfinții români au existat însă în mod real și **au fost recunoscuți ca atare de evlavia populară**, cu toate că Biserica nu i-a canonizat formal și nu le-a dedicat anumite zile în calendar și de aceea faptele lor nu au fost lăudate prin imne bisericești închinate lor. De altfel, timp îndelungat sfinții s-au făcut cunoscuți ca atare prin cinstirea pe care și-au câștigat-o în evlavia populară. De-abia de la un timp încoace Biserica a început să purceadă și la o canonizare formală a sfinților de mai târziu, confirmând venerarea lor de către cercuri largi ale credincioșilor.

Toți sfinții sunt locali prin faptul că lucrează într-un anumit loc, dar sunt universali pentru credința universală pe care o slujesc în acel loc. Din acest punct de vedere nu există sfinți locali și universali. **Toți sunt locali pentru oamenii dintr-un anumit loc cărora le slujesc în cursul vieții prin faptele și pilda lor, dar toți sunt universali pentru că această pildă e valabilă pentru credincioșii de pretutindeni** și ea se impune spre unitate tuturor celor care ajung să-i cunoască. Toți se umplu de Același Hristos care strălucește prin ființa lor și toți sunt purtătorii Aceluiași Duh Sfânt, chiar dacă Duhul Sfânt



Care li se comunică lor a fost comunicat de ei prin altă limbă. Limbile sunt diferite, dar sufletele sunt umplute de Același Duh și simt în Același Hristos.

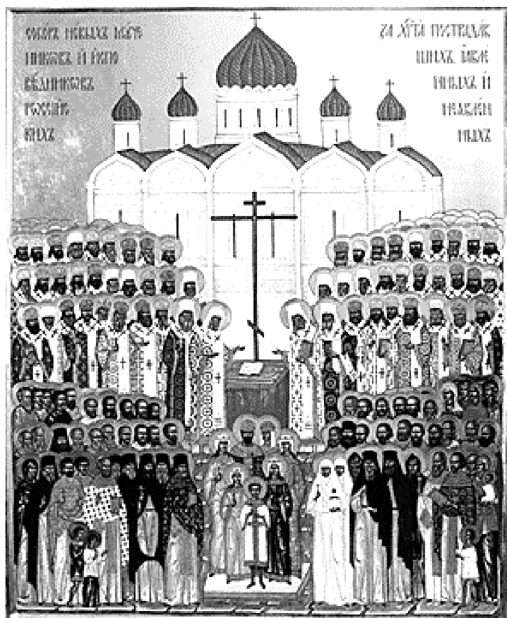
Astfel și sfinții români, fie că au fost mucenici ai dreptei credințe în secolul al IV-lea, sau în secolul al XVIII-lea, fie că au fost ierarhi care au luminat poporul cu cuvântul și l-au ajutat cu fapta, fie că au fost sihaștri ajunși la cea mai mare înălțare a ființei lor în Dumnezeu, prin rugăciune pentru ei și pentru credincioși, au înălțat prestigiul dreptei credințe și chipul de om care o trăiește cu seriozitate la o treaptă care îi îndeamnă pe credincioșii de pretutindeni, când ajung să fie cunoscuți, să o trăiască cu cât mai multă convingere și să le urmeze pilda.

Un sfânt, chiar dacă ridică la cel mai înalt grad niște însușiri prin care se remarcă un anumit popor, înălțimea la care se ridică îl face să îmbrățișeze cu o iubire cuprinzătoare toți oamenii. **În sfinți nu mai e nici un pic de egoism individual sau de exclusivism național**. Prin aceasta ei sunt adevărate punți de înfrățire între oameni și popoare. Prin sfinți se adâncește mai mult decât prin toți credincioșii sobornicitatea Bisericii, chiar dacă aceasta nu înseamnă ștergerea deosebirilor între popoarele ce fac parte din ea. Sobornicitatea se întărește prin ei și din partea dreptcredincioșilor din alte popoare pe măsură ce ei devin cunoscuți acelora. Căci credincioșii aceia își îndreaptă rugăciunile către ei cu convingerea că acești sfinți se roagă lui Dumnezeu și pentru ei, cum de fapt se și întâmplă. **De aceea ar fi bine ca diferitele Biserici ortodoxe să-și însușească prin acte oficiale, cunoscute popoarelor lor, canonizările de sfinți făcute de fiecare Biserică soră**, pen-

tru a contribui cât mai mult la unirea popoarelor lor în evlavia închinată reciproc sfinţilor lor.

E bine ca **credincioşii Bisericii din orice loc să aibă cunoştinţă de sfinţii de pretutindeni**, pentru că fiecare sfânt aduce prin faptele lui săvârşite în alte împrejurări model de fapte pentru orice fel de împrejurări din viaţa lor. Căci faptele sfinţilor şi vieţuirea lor străluminată de prezenţa lui Dumnezeu în ei depăşesc determinările locale, ridicându-se la ceea ce poate fi model şi întărire pentru credincioşii din orice loc. De aceea ar fi recomandabil ca vieţile sfinţilor din orice neam să fie făcute cunoscute prin traduceri în limbile tuturor celorlalte popoare ortodoxe. S-ar face prin aceasta ceea ce s-a făcut în secolele mai vechi ale Bisericii, ajungându-se la universalizarea şi unificarea evlaviei tuturor popoarelor ortodoxe în jurul tuturor sfinţilor. Ar fi un mod practic prin care Biserica ar contribui la cât mai marea înfrăţire a popoarelor din sânul ei.

După ce în secolul al XIX-lea s-a subliniat cu putere, în cadrul Bisericii Ortodoxe, conştiinţa naţională a popoarelor, socotim că timpul nostru cere o subliniere a faptului **unităţii lor ca popoare conştiente de ele, dar unite în valorile care le sunt comune**, şi în primul rând în conştiinţa că trăiesc în aceeaşi credinţă în Dumnezeu lucrător mai ales prin Tainele (Sfinte) şi prin sfinţii lor.



SFINŢI ORTODOCŞI *din toate neamurile*

„În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la margimile lumii cuvintele lor.” (Ps. 18, 4)

De mare trebuinţă ne este să avem cât mai mulţi prieteni, oameni ai lui Dumnezeu, care să ne ajute cu rugăciunile şi pilda lor, dar şi pe care să îi descoperim apropiaţi şi dragi inimilor noastre, prin asemănările puse de Făcătorul nostru între un om şi celălalt. Îndemnaţi fiind de atâtea ori măcar să citim numele sfinţilor, ne-am gândit că ar fi de folos şi numai enumerarea câtorva, proveniţi din mai multe neamuri ortodoxe (sau care la început au avut dreapta credinţă). Lista ne este deschisă tuturor spre a (re)descoperi chipuri minunate.

BISERICA RUSIEI

Potrivit tradiţiei, Sfântul Andrei cel Întâi Chemat, în timp ce propovăduia Evanghelia, s-a oprit pe dealurile Kievului ca să binecuvânteze viitorul oraş. Însă Sfântul Fotie, Patriarhul Constantinopolului (858-861, 878-886) este cel care a iniţiat o campanie misionară de amploare în rândul slavilor. Imperiul Rusiei Kievene (în zilele noastre Ucraina, Belarus şi Rusia) a fost binecuvântat prin activitatea Sfinţilor Chiril şi Metodie, cei Întocmai cu Apostolii, luminătorii slavilor. În 954, Prinţesa Olga a Kievului s-a botezat, iar aceasta a deschis calea pentru ceea ce a fost numit "cel mai mare eveniment din viaţa bisericii ucrainene şi ruse", botezul cneazului Vladimir şi Botezul ruşilor din anul 988. Atunci a luat naştere Biserica Ortodoxă Rusă.

Iată câţiva sfinţi care au lucrat spre mântuirea poporului rus:

Sf. Serghie de Radonej (†1392)
Sf. Andrei Rubliov (†1430)
Sf. Vasile cel Blajin (sec. XV-XVI)
Sf. Xenia din Sankt Petersburg (sec. XVIII-XIX)
Sf. Serafim de Sarov (†1833)
Stareţii Optinei
Sf. Ioan de Kronstadt (†1908)
Sf. Siluan Athonitul (†1938)
Sf. Matroana din Moscova (†1952)
Sf. Ioan Maximovici (†1966)
Norul de noi mucenici şi mărturisitori din perioada comunistă

BISERICA UCRAINEI

Împreună fiind cu cea a Rusiei de la naşterea sa, biserica ucraineană îi are ca principali mijlocitori pe:

Sf. Antonie şi Teodosie de la Pecerska (sec. XI), dimpre-

„Săracul” ALEXANDRU cel bogat



De ziua Bisericuţei, în 26 iunie, am primit vestea că a trecut la Domnul Alexandru Antoci, cel pe care îl ştim de ani de zile, purtat spre Sf. Împărtăşanie de un frate sau altul, în scaunul său cu rotile. Dar iată că pr. Bogdan, cel care l-a ajutat în suferinţa sa o bucată de vreme, a descoperit un pic vălul care acoperă taina crucii şi vieţii lui Alexandru. Reproducem mai jos cuvântul ţinut la înmormântarea sa.

De acum începe adevărata viaţă pentru Alexandru, noi rămânând în moartea zilnică a păcatului, a uitării de Dumnezeu, a unei iubiri invalide, mult mai invalide decât a fost Alexandru. **Dumnezeu a îngăduit să-l facă Hristosul neamului său.** Ce a făcut el prin neputinţa lui, Dumnezeu a rânduit să fie mult mai mult decât fac alţii prin putinţa lor.

Parafrazând cuvintele Părintelui Arsenie Boca: „Acolo unde mă voi duce, vă voi ajuta mai mult”, la fel şi Alexandru, mai mult poate să ne ajute de acolo din Cer. Sunt vremuri grele, în care săvârşim poate prea multe înmormântări, una după alta şi în care vedem atâta necredinţă în popor şi ca reflexie a propriei noastre necredinţe, ca preoţi. Cu mâhnire, dar în inerţia slujbei, spunem: „Cu duhurile drepţilor...” şi „Cu sfinţii odihneşte...”, dar ei n-au avut nicio treabă cu Dumnezeu şi cu sfinţii. O spunem, căci aşa e rânduiala şi nădăjduim pentru cei răposaţi. Dar Alexandru e deja cu duhurile drepţilor, **se odihneşte cu sfinţii**.... Şi care sfinţi? **Cu sfinţii mari mucenici**!

Am fost printre puţinii asistenţi ai lui Alexandru. Mă bucur că Dumnezeu mi-a dat privilegiul să ating şi eu crucea lui. Şi nu a fost o cruce uşoară. Mai mult pentru el, căci ştia foarte bine ce înseamnă pentru cei din jurul lui această cruce şi nu cerea mai mult. Doar atât zicea, precum paraliticul de la lacul Vitezda: *Nu am om, nu am asistent, mi-e greu. Dacă tu pleci, nu o să mai am asistent*. Găseşte-mi om care să mă împingă în Vitezda micilor bucurii ale acestei lumi, pe care noi nu le băgăm în seamă.

Îmi vine în gând săracul Lazăr, care a rămas cu numele, iar bogatul nemilostiv a rămas cu anonimatul. Noi, bogaţii nemilostivi ai acestei lumi, ne-am desfătat şi am fost „bugăţi” (cum se zice la mine în zonă – adică peste măsură de desfătaţi) de bucuriile acestei vieţi. Alexandru n-a avut parte decât de câteva firmituri. Acum însă, Alexandru nu mai are nevoie de om, pentru că va fi slujit de îngeri, la masă cu sfinţii mucenici.

Cât am fost cu Alexandru, mă simţeam foarte bucuros. Noi spunem: *Vai, săracul! Cât a fost de nenorocit! Bine că a scăpat!* Vai de noi! Că s-a mai dus un pretext pentru care Dumnezeu să mai dea binele pe pământ.

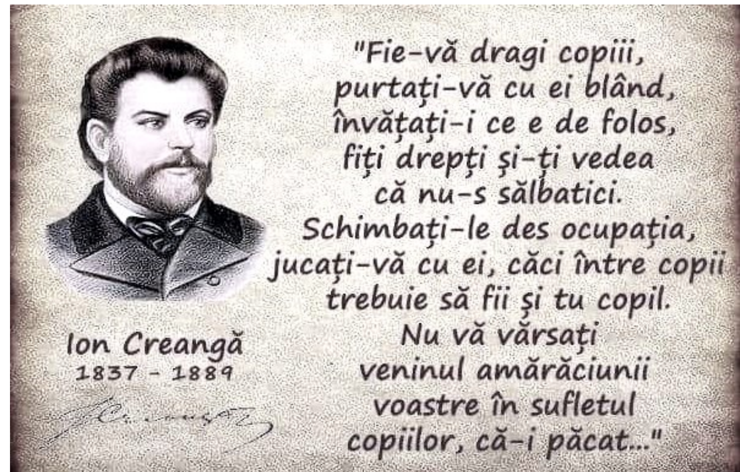
Fără nicio reţinere, în momente de cumpănă, **chemaţi-l şi pe Alexandru în ajutor. Să ştiţi că o să vă ajute**. Cred aceasta! Se vede pe chipul lui că deja este în sânurile lui Avraam.

În tradiţia ortodoxă se vorbeşte de 24 de vămi. Alexandru nu are nevoie, căci el avea deja viza încă de pe pământ. *Când i-am spus: Spune şi tu un cuvânt acolo, când o să fii în Rai*. Şi mi-a spus foarte serios, cu sufletul lui de copil: *Măi, o să-ţi dau de lucru şi pe acolo!*

Te trimitem, Alexandrule, ca pe cea mai curată epistolă a noastră, din care să nu ştergi numele noastre din inima ta şi să te înfăţişezi înaintea lui Hristos, rugându-te pentru noi. Învredniceşte-mă şi pe mine, care voi spune când te voi vedea în slavă: *Mai bine rămâneam cu Alexandru*. Cel mai bun lucru pe care l-am făcut în viaţa mea a fost să fiu lângă el. Dar nu a fost uşor. Dacă nu aveam îndemnul duhovnicului, nu cred că aveam puterea şi curajul. Mă bucur. Pot spune că şi preoţia o datorez lui. E una dintre binecuvântările pe care mi le-a dat Dumnezeu.

Îl rog pe Alexandru: *învredniceşte-mă şi pe mine măcar ultima slugă din casa ta să fiu, unde vei fi cu sfinţii mari mucenici şi pătimitori! Amin!*





vinovată pentru că o folosim noi în mod greșit, pentru că am lăsat-o să ne conducă. Relațiile inter-umane s-au deteriorat într-un mod dezastruos, preferându-se comunicare în mediul virtual, decât statul pe bancă în fața casei, la povești. Până anul acest am lucrat în mediul rural și pot spune că am observat un regres în ceea ce privește satul și implicit comunitatea. Până în urmă cu 7-8 ani am recunoscut în copii imaginea copilului de la sat, care știa să îmbine armonios munca în grădină și creșterea animalelor cu învățatul. Și aveau niște rezultate extraordinare. Doar că modernizarea satului l-a ciobit foarte mult, iar mini-casele de vacanță pe care și le-au creat din propriile gospodării i-au cam înstrăinat și pe copii, pentru că ei stau foarte mult timp – părinții fiind plecați la serviciu, fie aici, fie în străinătate. Când se întorc acasă nu mai au răbdare să vorbească cu ei, preferă să-i lase la televizor sau internet, căci sunt cuminți și își văd și ei de treabă sau sunt și ei pe alte device-uri. Și noi am contribuit la acest regres, noi, ca dascăli, părinții, vecinii, toți împreună. Orice copil căruia nu i se oferă o activitate, o sarcină, își găsește el de lucru, doar că își găsește în detrimentul lui. Dacă e ceva de făcut? Cred că **e nevoie de implicarea copiilor în activități extra, în oferirea de sarcini pe care ei să le îndeplinească, de a-i face să se simtă utili, importanți, necesari**.

Mai merită să fii dascăl sau pandemia vi-a clătinat entuziasmul cu care ați pornit în profesie?

Lavinia: Categoric da. Energie găsești mereu, dacă crezi în ceea ce faci. Pot spune că tot ceea ce am trăit în ultimul an mi-a sporit entuziasmul, pentru că **Dumnezeu mi-a dat puterea să merg mai departe**.

Daniela: Da, mai **merită** să fii profesor! **Chiar și pentru acel un singur elev** dintr-o generație pe care, ca și profesor, l-ai schimbat în bine!

Ana: O întrebare grea... Dacă îți sunt dragi copiii și dacă ai înțeles că **dascălul este asemenea unei lumânări care „se stinge încet, luminând copiii altor mame”** atunci îndrăznesc să spun că da.... mai merită să fii profesor. J. J. Rousseau spunea că „a ține în palme sufletul unui copil este un dar divin”. Profesia de dascăl implică sacrificii, dar bucuria din ochii copiilor și dragostea cu care ne învăluie răsplătesc aceste eforturi. Entuziasmul cu care am pornit în profesie mi-a fost clătinat, dar nu atât de pandemie, cât de lipsa de implicare a familiei în educația copiilor. Multe familii înțeleg că oferind copiilor tot ce își doresc se achită de datoriile pe care le au față de aceștia. Ori, dacă nu-i oferi unui copil dragoste, îi rămâi dator cu ceea ce este mai important.

Vasilica: Da, merită. **Pandemia a diminuat calitatea învățământului, dar nu scopul lui.**

Iustina: Nu m-am gândit niciodată să renunț la meseria de dascăl numai pentru că am întâmpinat greutăți. Și am întâmpinat foarte multe greutăți de-a lungul anilor. Cred că meseria aceasta e una în care investim foarte mult în om, iar asta nu e chiar de lepădat. De aceea **trebuie să conștientizăm că e o datorie pe care o avem înaintea lui Dumnezeu de a-i crește pe copii, de a-i educa frumos, creștinește,** ajutându-i să devină OAMENI. E ca și cum un bucătar ar descoperi că rețetele lui nu sunt pe placul tuturor și ar renunța la bucătărie. Ar fi greșit să facă asta, nu? Probabil că trebuie să-și reinterpreteze rețeta, să o regândească și să introducă ingrediente care să redea gustul plăcut. Cam așa este și cu școala...

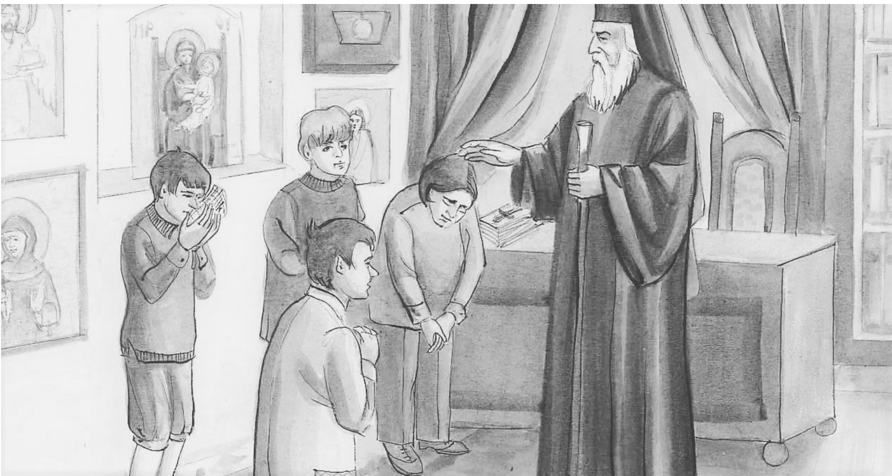
Vă mulțumim!

PS: Iată ce ne-a mai mărturisit Ana, una dintre dăscălițe:

În toamnă, frământată de neliniști în fața începutului de an școlar, am citit într-o carte a Sfântului Nectarie că **punctul de plecare al pedagogiei este rugăciunea**. Erau acolo aceste două rugăciuni și consider că fiecare dascăl le poate rosti la începutul fiecărei zile de școală.

„Maica Domnului, ajută-mă, luminează-mă, povățuiește-mă cum să le vorbesc copiilor. Să nu le spun ceva greșit sau ei să mă înțeleagă greșit. Tu mă vei îndruma, îmi vei deschide mintea, cum să le vorbesc copiilor.”

„Sfinte Nectarie, știi că acum sunt dascăl. Ajută-mă, așa cum știi tu. Luminează-mă, ajută-mă, deschide-mi mintea ca să le vorbesc copiilor, să mă înțeleagă ca să nu spun nimic greșit, încât să fie păgubiți și să fiu și eu păgubit. Ascultă-mi rugăciunea.”



una cu șirul lung de ucenici din această mănăstire, care s-au nevoit în toate veacurile
Sf. Iov de la Poceeav (†1651)
Sf. Dimitrie al Rostovului (†1709)
Sf. Kukșa din Odessa (†1964)

BISERICA GRECIEI

Biserica Ortodoxă Greacă își are rădăcinile, înapoi în timp, în propovăduirile Sfântului Pavel care a fost primul care a propovăduit creștinismul în Grecia. El a stat o vreme, răspândind Evanghelia, la Atena, Filipi, Tesalonik, Veroia, Corint și Creta.

Mulțimea sfinților care au origine greacă este atât de mare încât vom da mai jos doar câteva nume de mari de teologi, mărturisitori și nevoitori:

Sf. Grigorie Palama (†1359)
Sf. Nicolae Cabasila (†1391)
Sf. Cosma Etolul (†1779)
Sf. Nicodim Aghioritul (†1809)
Sf. Atanasie din Paros (†1813)
Cuviosul Iosif Isihastul (†1959)
Cuviosul Porfirie Kapsokalivitul (†1991)
Cuviosul Iacov (Tsalikis) din Evia (†1991)
Cuviosul Paisie Aghioritul (†1994)

BISERICA SERBIEI

La scurt timp după ce au ajuns în Balcani, triburile sârbe au fost botezate de misionarii creștini și astfel sârbii au devenit creștini ortodocși. Înscăunarea Sfântului Sava ca arhiepiscop primat (întâistătător) al unei Biserici sârbe autocefale în 1219 a consolidat și mai mult loialitatea diferitelor cnezate/principate sârbești față de Constantinopol și solidaritatea acestora cu Răsăritul creștin.

După cucerirea de către turcii otomani a celui mai puternic principat sârbesc în 1459, cea mai mare parte a teritoriului Serbiei de astăzi a devenit pașalâc turcesc (provincie). S-a eliberat de sub stăpânirea străină în 1830. Iată câțiva sfinți care nu au lăsat să moară Ortodoxia în aceste locuri:

Sf. Cneaz Ioan Vladimir (†1014)
Sf. Cneaz Lazăr (†1389)
Sf. Vasile de Ostrog (†1671)
Sf. Petru de Cetinje (†1830)
Sf. Nicolae Velimirovici (†1956)
Sf. Iustin Popovici (†1979)

BISERICA GEORGIEI

Conform tradiției, Apostolul Andrei, cel Întâi Chemat a propovăduit creștinismul în Georgia în primul secol al erei creștine. Tradiția mai spune că el a venit aici ducând cu el Icoana Maicii Domnului cea nefăcută de mână omenească. Această tradiție a contribuit la marea evlavie a poporului georgian pentru Maica Domnului. În plus, tradiția mai amintește și de propovăduirea altor apostoli în Georgia, între care Simon Canaaneul, Matei, Toma si Tadeu.

Partea mai cunoscută a istoriei creștinismului în Georgia începe după anul 303, odată cu lucrarea misionară a Sfintei Nina din Cappadocia. Până în anul 317, mărturisirea ei a ajuns la stăpânitorii regatelor de răsărit și de apus ale Georgiei, astfel încât Regele Miriam II al Iviriei (din Georgia de Răsărit) și Regina Nana a Georgiei de Apus au adoptat creștinismul ca religie de stat. Creștinarea Georgiei a avansat apoi de-a lungul secolelor următoare.

Sf. Ioan de la Zedazeni (sec. VI)
Sf. David din Gareji (sec. VI)
Sf. Shio (sec. VII)
Sf. Gavriil Georgianul (†1995)

BISERICA BULGARIEI

Bazele creștinismului au fost puse în timpul primului imperiu bulgar, sub conducerea lui Boris I, la mijlocul secolului al IX-lea. Ridicarea Imperiului Bulgar a determinat autocefalia Bisericii ortodoxe bulgare, în 919, devenind astfel prima nouă patriarhie care s-a alăturat pentarhiei inițiale. Biserica ortodoxă bulgară este cea mai veche dintre bisericile slave ortodoxe și a avut o influență considerabilă asupra lumii slave ortodoxe, datorită bogatei activități literare și culturale din Evul Mediu, precum și datorită invenției alfabetului chirilic în Bulgaria.

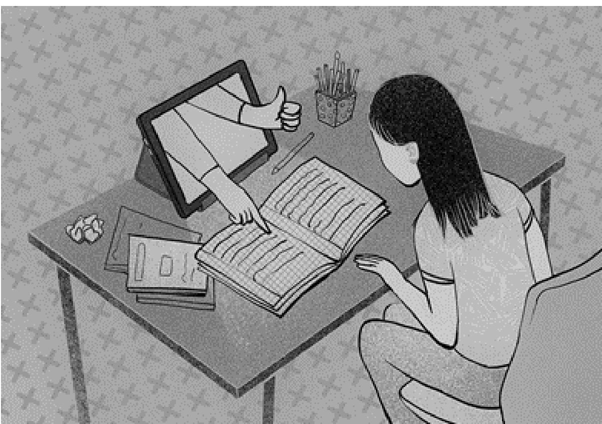
Sf. Clement al Ohridei (sec. IX)
Sf. Naum al Ohridei (†910)
Sf. Ioan de Rila (†946)
Sf. Cuvios Ioan Cucuzel, imnograf al Marii Lavre de la Muntele Athos (†1360)
Sf. Eftimie de Târnovo (†1402)

Pe lângă sfinții popoarelor care s-au născut și au rămas în dreapta credință, nu putem să-i lăsăm deoparte nici pe cei care au trăit în primul mileniu, în

APUSUL EUROPEI.

Italia: Sf. Ambrozie de Milan, Sf. Benedict de Nursia, Sf. Celestin, Sf. Martin Mărturisitorul, Sf. Felix, Sf. Grigorie cel Mare, Sf. Leon cel Mare
Germania: Sf. Bonifatie
Franța: Sf. Remigius, Sf. Genevieva, Sf. Irineu de Lyon, Sf. Martin de Tours
Anglia: Sf. Alban, Sf. Cuthbert
Irlanda: Sf. Patrick, Sf. Columba, Sf. Kevin, Sf. Brigit
Spania: Sf. Ildefons de Toledo, Sf. Isidor de Sevilla, Sf. Osie de Cordoba
Țările Nordice: Sf. Oscar, Sf. Olav





Interviul săptămânii

GLASUL PROFESORULUI

Dacă, în urmă cu ceva timp, am publicat în Maximina Junior părerile copiilor despre școală în perioada de pandemie, acum, la sfârșit de an școlar, ne-am gândit să dăm prilejul câtorva dintre dascălii noștri să ne spună cum au trecut prin această încercare.

Ce provocări a adus anul acesta de pandemie în postura de dascăl?

Lavinia: Cu toții am trăit în ultimul an, ceva ce nu ne-am fi putut vreodată imagina că vom trăi. Școala online a venit la pachet cu toate celelalte restricții. **Elevi și profesori, deopotrivă, am fost nevoiți să ne adaptăm** ... și nu a fost deloc ușor, pentru că tehnologia nu poate suplini întotdeauna eficient relația direct cu elevul. De multe ori am simțit în timpul orelor online că mesajul meu nu ajunge la urechile elevilor, că între noi stă altceva sau altcineva care le distrage atenția: un joc pe telefon, de cele mai multe ori (după cum mi-au mărturisit chiar ei).

Daniela: Înaintea pandemiei intrasem toți într-o „normalitate", „plictiseală" a profesiei. Școala online parcă **ne-a trezit din letargie**, a trebuit să învățăm utilizarea platformelor educaționale, tehnici noi de predare a cunoștințelor, de management al clasei de elevi, de evaluare, totul din fața ecranelor calculatoarelor. Am fost nevoiți să fim mai curioși, creativi, mai răbdători.

Ana: Marea provocare adusă de această pandemie a fost aceea de **a regândi modul de predare**. Noi, dascălii, am fost puși în fața unei situații fără precedent, aceea de a preda fără a interacționa fizic cu elevii. Începutul a fost greu, mai ales pe fondul acelei perioade de tulburare, neliniște și incertitudine. Însă, cu ajutorul lui Dumnezeu, ne-am adaptat situației și am căutat metode cât mai variate pentru a ajunge la mintea, dar mai ales la inima copiilor. O altă provocare a fost aceea de a ne întoarce la școală, dar de a fi , din nou, restricționați în ceea ce privește interacțiunea: păstrarea unei anumite distanțe față de elevi, purtarea măștii... Ori, a merge la școală nu înseamnă doar a sta în bancă și a scrie lecția în caiet. Învățarea se produce într-o atmosferă caldă în care o îmbrățișare, o mână pusă pe umărul unui elev sau un zâmbet sunt „ingrediente" esențiale.

Vasilica: Cele mai mari provocări pe care le-a adus anul acesta în școală a fost distanța dintre noi; chiar dacă ne vedeam și ne auzeam zilnic, **totul era impersonal și rece**. Alte provocări au fost: lipsa semnalului la internet și lipsa responsabilității unor părinți de a-și pune copiii să participe la ore de acasă.

Iustina: Atunci când am ales să fiu dascăl, mi-am propus să nu uit niciodată că în fața ochilor mei, atunci când intru în clasă, am, înainte de toate, niște copii. Copii cu suferințe, complexe, emoții, cu bucurii, împliniri, eșecuri, un amalgam întreg de stări sufletești. A fi dascăl nu înseamnă doar să transmiți un volum de informații, potrivit disciplinei pe care o predai, ci înseamnă să fii pe alocuri mamă sau tată, să fi psiholog, să fii de toate pentru toți. Nu o dată mi s-a întâmplat, poate și datorită disciplinei pe care o predau – limba și literatura română – să întâlnesc copii puternic impresionați de un text literar și care, pur și simplu plâng la oră, pentru că își amintesc de o situație pe care au trăit-o ei, pentru că sunt foarte emotivi. Clar, situația aceasta trebuie gestionată, discutată, încurajată și mângâiată. Iar mângâierea suferinței unui copil nu se face doar prin cuvânt. Se face și printr-un zâmbet, prin strângerea mâinii, prin ștergerea unei lacrimi de pe obraz. Deci aș putea spune că **provocarea cea mai mare** pe care eu am avut-o în acest an de pandemie a fost tocmai **gestionarea stărilor sufletești pe care le-am întâlnit la copii**. Nu neg că mi-a fost greu și să transmit informațiile disciplinei, pentru că a trebuit să schimb tactica 180 grade pentru a ajunge informația cât mai ușor la ei, cât mai pe înțeles. Dar cel mai greu mi-a fost să gestionez stările lor sufletești. La început totul a părut ca o joacă, a fost interesant, intrăm zilnic online, facem power-pointuri, transmitem filmulețe, etc. Până când au început să realizeze că ei sunt tot singuri acasă și că nu se întorc la școală. Și atunci au fost situații în care copiii plângeau la ore, nu mai voiau așa, ci să se întoarcă în clasă, să fim împreună, lucru care a fost cel mai greu de gestionat. A trebuit să recurg la sfaturi, cuvinte peste cuvinte.

Există și lucruri bune, de care v-ați bucurat sau pe care le-ați descoperit în relația cu elevii, în noul context?

Lavinia: În fiecare dimineață, **m-am bucurat de zâmbetele elevilor mei** de gimnaziu și de liceu, de entuziasmul unora dintre ei, chiar dacă ne aflam la distanțe mari. Noua realitate în care ne-am trezit, asemenea personajelor lui Kafka, a presupus un efort suplimentar pe care unii au fost dispuși să îl facă. Am încercat să păstrez anumite elemente

din modul obișnuit de predare, pentru a crea un anumit echilibru între ceea ce am fost și ceea ce am devenit, parca peste noapte, fără voia noastră: captivi în propriile noastre case. În sensul acesta, pentru a mă apropia de atmosfera din sala de clasă, mi-am cumpărat chiar o tablă magnetică pentru a-mi face orele cât mai temeinic.

Daniela: DA! Am descoperit faptul că **școala înseamnă de fapt comuniune între oameni**, mai mult decât transmitere și acumulare de cunoștințe! Bucuria pe care am văzut-o pe fețele copiilor, modul lor de a se înțelege mai bine unii pe alții când s-au reîntâlnit din nou la școală ne-a pus puțin pe gânduri pe noi, profesorii lor. În timpul orelor de curs (fie online, fie față-în-față) am învățat să ne „jucăm" mai mult, să învățăm mult mai multe metode noi de predare, să „inventăm" unele noi, pentru că elevii din zilele noastre sunt FOARTE diferiți de cei din trecut (cum eram noi, spre exemplu). În perioada școlii online am luat contact și cu mediul în care ei învață, am început să fim mai înțelegători cu unii dintre ei care nu aveau condiții prea bune de participare la ore și învățare. Ca profesori, **am învățat să ne raportăm altfel la elevi**.

Ana: Da, am constatat că **elevii au capacitatea de a se adapta repede unei situații noi**, de a lua lucrurile așa cum vin, fără a se plânge și fără a se problematiza atât de mult cum o facem noi, adulții. Ei au înțeles că „totul va fi bine", nu și-au pierdut nicio clipă nădejdea.

Vasilica: Chiar dacă ne-a fost greu, **ne-am apropiat unii de alții mai mult**, iar când am început fizic să mergem la școală, am apreciat mult mai mult acest dar. Cu elevii mai mari a fost mai ușor în perioada online deoarece ei sunt deja mai maturi și sunt obișnuiți să folosească tehnologia.

Iustina: Un lucru bun pe care l-am remarcat în această perioadă a fost **redescoperirea copiilor timizi**. Evanghelii lesne de înțeles că unui copil timid îi este foarte greu să se exteriorizeze la oră, pentru că are foarte multe frici. Și pentru a le controla și a putea răspunde, e nevoie de un efort suplimentar din partea amândurora, și din partea lui, dar și din partea mea. Ei, de data aceasta, copilul timid a prins curaj. A fost și normal să se întâmple aceasta, pentru că se afla în mediul lui familiar. Era acasă, în camera lui, cu lucruri care îi creează confort, îi oferă siguranță și asta s-a văzut. Aș putea spune că că este chiar singurul lucru bun pe care l-am putut remarca în anul acesta de predare online.

Se vorbește mereu despre regresul învățământului românesc. Este o realitate și la nivel de aceeași clasă de elevi, în timpul a 4 ani? Se poate schimba ceva ?

Lavinia: Regresul învățământului românesc se poate observa și de la distanță. Cu toate acestea sunt zone de excelență și zone de normalitate. Soluții există: atât soluții sistemice, cât și soluții individuale. Important este să se dorească îmbunătățirea acestei situații date, atât de la nivelul sistemului, cât și asumat, de la nivelul fiecărui elev și profesor în parte.



Cine este preocupat, la nivel individual, **caută soluții în permanență și reușește să depășească anumite limite ale sistemului**.

Daniela: La școala de la țară elevii, în majoritate, au fost și cred că vor fi mereu **nemotivați în ceea ce privește învățătura.** Totul pornește de la viziunea de acasă, de la mama și/sau tatăl care sunt fără școală multă, care lucrează în gospodărie și nu au timp de școala copiilor lor. Apoi mass-media își are rolul ei în acest regres, prin prezentarea aspectelor negative ale învățământului, lipsa respectului față de dascăli, observarea faptului că, deși unii au ajuns să facă „școli înalte" (facultăți), au un salar mai mic decât cei care nu au terminat decât 8, maxim 12 clase. Deci se poate și fără școală! Nu este important să știi să vorbești și să scrii corect românește, să fii capabil să faci anumite calcule de bază, să înțelegi un prospect al unui medicament, să înțelegi clauzele unui contract, cu Enel, spre exemplu, să știi să utilizezi un calculator, sau orice alt lucru de bază necesar pentru a duce o viață normală în ziua de azi. Iar mai presus de toate să fie Om între oameni! Am observat că la țară, problema aceasta nu e de ieri, de azi, ci a fost și cu 50 de ani în urmă. Doar că acum a început să se generalizeze și la școala de la oraș.

Ana: Învățământul românesc este într-adevăr pe o pantă descendentă și cred că există două cauze: **numeroasele schimbări pe care sistemul de învățământ le-a suferit în ultimii 30 de ani** și tehnologia care a devenit un element indispensabil în viața fiecărui copil. De la an la an se observă o scădere a interesului elevilor, precum și a capacității de concentrare. Mulți copii au alte preocupări, școala nemaifiind o prioritate. Schimbarea este posibilă, dar implică multă voință și îndârjire. Schimbarea trebuie să pornească de la fiecare. Cred că noi, dascălii, trebuie să fim acele scântei care să aprindem în sufletul elevilor năzuința spre bine.

Vasilica: Da, este o realitate, nu știu dacă se mai poate schimba ceva la modul colectiv, cert e că **elevii care erau interesați de școală au învățat și în perioada online și înainte**, doar că într-un fel, prin faptul că au făcut atât de mult timp online, s-a rupt ceva în relațiile interumane, ne-a individualizat.

Iustina: Da, este adevărat. Se observă un regres în ceea ce privește învățarea, iar factorii care au condus la aceasta sunt diverși. Cred că primul lucru ar fi **tehnologia, care e**